

Combat

Tijdens de conferentie willen we u tevens kennis laten maken met de werkprincipes van bureau Combat. Combat heeft in diverse steden en wijken in Nederland trefpunten ingericht. Deze stedelijke trefpunten fungeren als ontmoetingsplaats voor jongeren (onder andere van de straat), vanwaaruit ze ondersteund worden in hun talentontwikkeling, veelal op gebied van media- en 'community'activiteiten. Ze werken ook mee aan de evaluatie van de dag. Begeleider: Joris Olde Rikkert (APS).

De plusschool

De diverse onderdelen van deze werkconferentie sluiten naar onze inzichten ook uitstekend aan bij de bedoelingen van de plusschool.

Inschrijving en deelname

Gezien de opzet van de conferentie en de diversiteit aan inhoud van de workshops zijn zowel docenten, coördinatoren, middenmanagers, leidinggevenden en leden van Colleges van Bestuur uitgenodigd de conferentie bij te wonen. Als u met meerdere personen per school inschrijft, weet u zeker dat u per school van meerdere workshops en de daarin gepresenteerde werkwijzen en inhoud kunt profiteren. Bij inschrijving van meerdere personen per school, krijgt u een korting op de deelnameprijs.

Na inschrijving krijgt u een bevestiging van deelname. Inschrijving sluit op 24 maart 2010.

Voor informatie kunt u contact opnemen met Debby Huysman, tel. 030 - 28 56 822 of via e-mail: d.huysman@aps.nl
Johan Hamstra, tel. 06 2505 1921 of via e-mail: j.hamstra@aps.nl

Datum, locatie en kosten

Datum: Woensdag 14 april, van 14.00- 20.15 uur

Locatie: Utrecht, Zwarte Woud 2

Kosten: € 320,00 inclusief materiaal en buffet.

Voor de 2e en elke volgende inschrijver van één school zijn de kosten € 265.00.

PROGRAMMA

13.30 uur: Ontvangst en inloop

14.00 uur: Introductie op het programma en de thematiek: Johan Hamstra
'Hoe de straat de school binnendringt': Iliass El Hadioui

15.00 uur: Korte presentaties van de workshop en het maken van een keuze

15.30 uur 'De straatcultuur van jongeren ontrafeld': Frank van Strijen

16.15 uur: 1e ronde workshops

17.15 uur: Buffet en consultatie van workshopgevers

18.00 uur: 2e ronde workshops

19.00 uur: Consultatie van workshopgevers
Plenaire afsluitende activiteit en discussie

20.15 uur: Sluiting

APS

Postbus 85475

3508 AL Utrecht

Tel. 030 - 28 56 600

Fax 030 - 28 56 888

Zwarte Woud 2

3524 SJ Utrecht

www.aps.nl

Hoe de straat de school binnendringt

... en wat zijn nu antwoorden van de school om talentverlies te voorkomen en overlast tegen te gaan ...

APS

Een inspirerende
en praktische conferentie
14 april, van 14.00 tot 20.15 uur

Vóór de file heen, ná de file terug!

HOE DE STRAAT DE SCHOOL BINNENDRINGT

Er gaat nu te veel talent en potentieel verloren onder groepen jongeren in met name achterstandswijken. Dit uit zich onder andere in schooluitval, minder leermotivatie en effectieve leestijd, overlastgevend gedrag (in en buiten de school), beperkte deelname aan sociaal-culturele wijkvoorzieningen. Samengevat noemen we deze groep 'onze risicjongeren'. Zij lopen de grootste kans te ontsporen en weinig aansluiting te vinden bij de burgermaatschappij. Deze verschijnselen zien we zowel binnen groepen allochtone als autochtone jongeren. Het meest echter onder allochtone groepen jongeren en binnen deze groep blijken de Marokkaans-Nederlandse jongeren – zo laten cijfers zien – oververtegenwoordigd.

Als belangrijke verklaringgrond voor een aantal van de bovengenoemde verschijnselen gaan we uit van de zogenaamde straatcultuurthese: opvoeding en socialisatie bij deze groepen risicjongeren in achterstandssituaties vinden door allerlei oorzaken in hoofdzaak plaats op straat. De straatcultuur die derhalve ontstaat, staat haaks op de school- en burgercultuur. Deze jongeren ontwikkelen te weinig 'sociaal, cultureel en mentaal kapitaal' om aansluiting te vinden bij de 'mainstream'-burgersamenleving. In de klas en op school vindt vaak de feitelijke confrontatie plaats tussen de 'staat' en de 'straat': tussen de burgercultuur met haar habitus en mores en die van de straatcultuur. Daarnaast kunnen ook etnisch-culturele aspecten een rol spelen; het is zeker belangrijk die te achterhalen. Maar te snel bepaald gedrag vanuit die achtergrond verklaren, draagt niet altijd bij aan een adequate aanpak.

En wat kan de school nu doen?

Hoe verhoog je de kans, dat jongeren van de 'straat' gaan sporen in plaats van ontsporen? Daarmee bedoelen we dat jongeren dié keuzes leren maken in de omgang met zichzelf en anderen, die hen de meeste kans bieden om succesvol te zijn binnen de mores en (brede) marges van de burgermaatschappij. En natuurlijk: wat kunnen school en eventueel andere samenwerkende partners doen om bij deze jongeren een betere aansluiting te verkrijgen en ze effectief te beïnvloeden en te laten leren? Het doel daarvan is dat jongeren uitgedaagd worden hun talenten te herkennen en in te zetten om zodoende het juiste 'kapitaal' te verwerven om te 'slagen' in werk, vrije tijd en relaties. Daarbij hoort ook het leren omgaan met en het hanteren van eigen en andermans impulsen en grenzen. Op straat kijkt men daar immers vaak anders tegenaan, dan in de burgermaatschappij. (We zien overigens de mores

van de burgermaatschappij niet als een strak keurslijf, maar als een 'product' van een dynamisch sociaal-cultureel proces dat voortdurend in ontwikkeling is. Ook door invloed van de jongeren zelf.)

Kortom: wat kan er op school en in de wijk samen aangepakt worden om onze risicjongeren beter te laten sporen? En vooral: wat voor kansrijke ontwikkelingen en projecten vinden nu al plaats?

INHOUD VAN DE WERKCONFERENTIE

APS ontwikkelt en verzamelt werkwijzen en instrumenten om jongeren van de 'straat' (zoals hiervoor gedefinieerd) een betere aansluiting te laten vinden binnen de burgermaatschappij. Tijdens de conferentie willen we in de workshops enkele krachtige illustraties daarvan geven.

Ook werken we op dit terrein samen met een aantal deskundigen van buiten APS, die op dit vlak in theorie en praktijk hun sporen verdiend hebben. Tijdens de conferentie hoort u **Iliass El Hadioui (stedelijk socioloog - Brochure: *Hoe de straat de school binnendringt*, uitg. APS)** en **Frank van Strijen (Jeugd enzo; o.a. trainer/adviseur op het gebied van straatcultuur - Boek: *Van de straat, de straatcultuur van jongeren ontrafeld* uitg. SWP).**

Iliass El Hadioui verzorgt de lezing: ***Hoe de straat de school binnendringt***. Hij gaat in op de ontwikkeling van een straatcultuur in de stedelijke context en het binnendringen van deze straatcultuur in de schoolcultuur. De 'mismatch' van deze twee culturen resulteert op scholen veelal in een problematische verhouding tussen docenten en leerlingen en tussen leerlingen onderling. Er wordt vooral ingegaan op de sociologisch-pedagogische achtergrond van deze 'mismatch' waarmee het gedrag 'van de straat' beter begrepen kan worden. De bewustwording van deze 'mismatch' is de eerste stap naar een oplossing ervan.

Frank van Strijen verzorgt de lezing: ***De straatcultuur van jongeren ontrafeld***. Hij gaat in op de vele gezichten van de straatcultuur, mede vanuit zijn jarenlange ervaring in het jongerenwerk. Daarnaast schetst hij zijn inzichten en methodiek, waardoor u 'streetwiser' wordt en de verschillen tussen straat- en burgercultuur beter kan hanteren. Deze inzichten kunnen een sterk verbeterend effect hebben op de relatie met en het aansturen van de jongeren van de straat.

In een aantal van de nu volgende workshops komen tevens enkele praktijk- en ervaringsdeskundigen van buiten APS aan het woord.

1 WORKSHOP 1 Pedagogische ondersteuner en beveiligger: een nieuwe functie

Hoe zorg je ervoor dat op school (in de gangen, overblijfruimtes, open werkruimtes, hallen) en om de school (schoolplein, de wijk met buurtwinkels en buurtgenoten) een zo veilig mogelijk leerklimaat ontstaat? Sommige scholen zijn er toe overgegaan hiervoor een nieuwe functie te creëren: geen conciërge, geen mentor of coördinator, maar een pedagogisch ondersteuner en beveiligger. Ze zorgen ervoor dat jongeren niet alleen in de klas actief werken aan een positieve relatie en leerhouding, maar vooral ook daarbuiten.

Johan Hamstra (APS) en ervaringsdeskundige Michel Materman

2 WORKSHOP 2 Hoe helpt u jongeren van de straat; ze vertellen het zelf

Vaak vernemen we als eerste hun stoere praat, vreemde uiterlijk of ander afwijkend gedrag en reageren daar impulsief op. We raken ervan in de war, voelen ons geïntimideerd of krijgen het idee dat we afgewezen worden. Als we voorbij deze eerste indrukken toch met ze in contact kunnen en durven treden, dan ontstaat er met de meeste jongeren van de straat een ander gesprek. Ze zijn zelfs bereid te vertellen, wat ze van ú nodig hebben om zich (weer) veilig te voelen, er (weer) daadwerkelijk bij te horen en hen (weer) echt het gevoel te geven, dat ze er ook in de burgermaatschappij toe (kunnen) doen.

Marischka Tjeerde (APS) en jongeren van de straat uit Utrecht

3 WORKSHOP 3 Leidinggeven aan een school met jongeren van de straat

Een school in achterstandswijken kan een broeierige verzamelaarsplaats worden van overlast en – stil – verzet tegen de school- en burgercultuur. Of het wordt een stimulerende werkplek voor vorming en talentontwikkeling van jongeren. Hoe geef je nu leiding aan zo'n school, die vooral dat laatste wil? Een school, waarin je intern de medewerkers richting geeft, bemoedigt en stimuleert, en waarin je tevens oog hebt voor de extra stress en spanning, die zo'n school met zich mee kan brengen. Ook een school, waarbij je de partners in de buurt en wijk hard nodig hebt om een veilige en uitdagende leeromgeving voor de leerlingen te scheppen.

Dini van Donselaar (APS) en ervaringsdeskundigen Bart Engbers en Diana Brummelhuis

4 WORKSHOP 4 Mentor zijn van leerlingen van de straat

Je bent mentor van jongeren van de straat. Als je aan ze denkt zie je hoe sommigen aan het overleven zijn. Anderen hebben er plezier in zich op allerlei manieren af te zetten tegen in jouw ogen normale omgangsregels. Sommige ouders of verzorgers zie je nooit. Grote veranderingen in hun hersenen maken het er ook niet eenvoudiger op. Gelukkig geniet je ook nog regelmatig van het eigene van deze jongeren en zie je hun talenten flikkeren. Hoe begeleid en organiseer je deze talentontwikkeling en grijp je elke kans om deze jongeren te laten sporen? En óók ... hoe blijf je zelf overeind in zo'n dynamische draaikolk?

Henno Oldenbeuving (APS) en ervaringsdeskundigen Michel Trapenberg en Pieter van de Werfhorst

5 WORKSHOP 5 Buitenschools (laten) leren in een buurtbedrijf

Een 'buurtbedrijf' moet een inspirerende werkplek worden voor jongeren, waar hun talenten en ondernemerschap worden geactiveerd en ondersteund. Het kan met name voor jongeren van de straat een prima springplank worden naar stage of werk bij bedrijven in de buurt of in de regio. De scholen kunnen dan zo'n buurtbedrijf gebruiken voor buitenschools leren; voor bedrijven kan het buurtbedrijf een prima marktproeftuin zijn waarin de onvermoede talenten rondlopen, die ze net nodig hebben. In de workshop inventariseren we kansen, mogelijkheden en moeilijkheden.

Guy Price (APS)

6 WORKSHOP 6 Rekenen en wiskunde van de straat

Bij 'gecijferdheid' gaat het erom hoe rekenen en wiskunde zichtbaar zijn in de wereld om ons heen. Daarvan gebruik maken in de reken-/wiskundeles is voor jongeren in het algemeen zeer motiverend. Tijdens deze studiemiddag leert u met een 'gecijferdheidsbril' naar het gedrag van de jongeren van de straat en hun directe omgeving te kijken en hoe je daarvan gebruik kunt maken in de reken-/wiskundeles.

Madeleine Vliegthart (APS)

7 WORKSHOP 7 Ik begrijp ze niet en bereik ze niet

Het omgaan en contact maken met jongeren van de straat blijkt voor veel docenten niet makkelijk. Ze ervaren tevens dat dat contact wel noodzakelijk is om een goede werkrelatie met ze op te bouwen om ze te laten leren. Maar moet je daarom ook een beetje 'van de straat' worden? Nee! Technieken uit de NLP, zoals rapport maken, blijken bijzonder effectief te zijn om én jezelf te blijven én contact te maken met leerlingen. Ze zijn daardoor eerder bereid je te volgen en zich door jou te laten aansturen.

Jan C. Visser (APS)

8 WORKSHOP 8 Straattaal in of uit de klas?

Of je het nu leuk vindt of niet: leerlingen brengen straattaal de school en de klas in. Maar wat doe je ermee? Benut je het of bestrijd je het? De relatie tussen hoge taalvaardigheid en succes in het maatschappelijk leven is inmiddels duidelijk. Voor scholen betekent dat, dat zij het uiterste moeten doen om leerlingen met een goede taalbasis de school te laten verlaten. Want de taal waar leerlingen de school mee binnen komen is, hoe communicatief en direct ook, niet de taal waar ze in de samenleving mee scoren.

Bert de Vos (APS)

9 WORKSHOP 9 Leer ze de edele vechtkunst®

Jongeren van de straat kunnen nogal korte lontjes hebben, in zichzelf gekeerd of extra beweeglijk zijn. Via de methode Vechtkunst® leert u de jongeren van de straat beter hun eigen gedrag en emoties te sturen, ook als het voor hen hectisch wordt. Daarnaast leert u ze – in tegenstelling tot een aantal vechtsporten – ook in dialoog te gaan met anderen, andermans grenzen te respecteren en 'geraakt' te worden. Onder andere drama-, gymdocenten en mentoren kunnen met een korte degelijke training de methode Vechtkunst® integreren in hun lessen. Leerlingen én leerkrachten worden er beter van.

Stephan Seegers

10 WORKSHOP 10 Waarom de straat óók de bestuurskamer binnenkomt

Hoe kunnen besturen en bestuurders er echt toe doen? Leerlingen willen zich graag welkom voelen in een school. Daar kunnen leerkrachten, ondersteunend personeel en schoolleiding tot op zekere hoogte veel aan doen. Toch wordt de basis voor een school die 'welkom' uitstraalt, al veel eerder gelegd: in de bestuurskamer. In deze workshop willen we een dialoog organiseren over beslissingen van bestuurders die uiteindelijk grote gevolgen hebben voor de kans dat een leerling met welke achtergrond dan ook zich welkom voelt in de school. De dialoog wordt gevoed met voorbeelden uit binnen- en buitenland.

Boudewijn A.M. van Velzen (APS)